N. 295. 1837

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Woensdag 13 December.

Frankrijk.

PARIJS, den 10den December.

Uit Havre heeft men berigt dat de Hertog *van Nemours* aldaar den 8sten aangekomen is. De reis van Gibraltar naar Havre is in verscheidene opzigten zeer noodlottig geweest. De *Phare*, aan boord waarvan de Prins zich bevond, den 25sten van Gibraltar vertrokken, werd den volgenden dag door tegenwind genoodzaakt te Cadix binnen te loopen. De Prins bezocht deze stad incognito. De reis werd voortgezet zoodra de zee bruikbaar scheen; doch het slechte weder bleef aanhouden en niet zonder moeite kwam men kaap St. Vincent voorbij. De stoomboot was ter hoogte van Oporto gekomen, toen de hertog *van Nemours* op het dek wandelende, uitgleed en tegen een der zijboorden van het vaartuig neerkomende, bij zijn' val den linkerarm ter hoogte van den elleboog uit het lid viel. Den volgenden dag, toen men reeds op een' vrij aanmerkelijken afstand van Oporto was, ontstond er brand aan boord van *de Phare*. De steenkolen raakten in vlam en deelden het vuur aan het nabij zijnde houtwerk mede; de toestand was niet zonder gevaar, de zee was slecht, geen land nabij en de equipagie afgemat. Niet zonder moeite raakte men dan ook deze brand meester. Het vaartuig deed nu de haven van Corunna aan, om zich op nieuw van steenkolen te voorzien. Van daar werd men door het stormachtige weder naar de reede van Falmouth gedreven, en, van daar gevaren, was de boot weder genoodzaakt achter den dijk van Cherbourg veiligheid tegen het onstuimig weder te zoeken. Eerst den 8sten bereikte men de reede van Havre, na eene vaart van veertien dagen, die anders in vier of vijf dagen wordt afgelegd.

De *Moniteur* het berigt van het ongeluk den hertog *van Nemours* overgekomen, mededeelende, voegt er bij, dat de Prins, die, volgens het officieel blad, te Oran geen berigten uit Europa ontvangen had, te Gibraltar gekomen zijnde, besloot over Havre den terugtogt te nemen, uit vreeze dat de tegenwinden in de Middellandsche Zee hem zouden beletten, zoo hij dien weg koos, om nog bij de opening der kamers te Parijs tegenwoordig te zijn. Te Havre gekomen, had de Prins met leedwezen vernomen, dat men in het Zuiden van Frankrijk nu te vergeefs toebereidselen tot zijne ontvangst gemaakt had.

De Prins zal met eene stoomboot de Seine opvaren en wordt heden of morgen hier verwacht. De Koningin, de Hertogen *van Orleans* en *van Aumale* zijn denzelve te gemoet gereisd; zijn toestand is overigens geheel buiten gevaar.

— De kwestie van de reductie der rente houdt de gemoederen nog steeds bezig. Ervarene financiers en bankiers willen het er voor houden, dat de zwarigheden door het *Journal des Débats* in verscheidene artikels opgesomd, overdreven zijn, en als eigenlijk geschikt om de massa der bevolking vrees voor de gevolgen van den maatregel in te boezemen. Het bestuur schijnt het oneens, of het beginnen zal met voor de kamers zich omtrent de zaak uit te laten, of afwachten wil tot een der leden deswege een voorstel doet. Sommige lieden willen, dat de minister van financien, *Lacave Laplagne*, in den laatsten tijd het gevoelen van den heer *Montalivet* zou omhelsd hebben, om zich namelijk ronduit tegen de reductie te verklaren, ten einde voor te komen, dat men zich er aan onderwerpen moest, even als tijdens het ministerie van *Casimir Perier* met de niet-erfelijkheid van het pairschap heeft plaats gehad. Hoe het ook in den ministerraad gesteld zij, het laat zich in allen geval aanzien, dat deze zaak in de aanstaande zitting nog groote moeijelijkheden en botsingen kan te weeg brengen.

— De nieuwe spaansche gezant, markies *Espeja*, wacht men niet voor de maand Januarij, dewijl zijne officiele benoeming gezegd wordt eerst na de verwacht wordende wijziging van ministerie te Madrid, te zullen plaats hebben. Men kent weinig van zijne vroegere gedragingen; hij was staatsraad in 1822 en 1823; hij is de vriend en aanhanger van den minister *Bardaji*, en, zoo men wil, naar Parijs gezonden, om dezen minister bij het fransch gouvernement tot steun te strekken, bij de ministeriele restauratie die zoo, het schijnt in Spanje op handen is. De heer *Bardaji* zou er geen zwarigheid in zien, om minister te zijn met de heeren *Cordova*, *Toreno*, enz.

— Het gouvernement heeft heden omtrent Spanje de volgende telegraphische depeche bekend gemaakt:

Bajonne, 5 December.

» *Espartero* meldt van Pampeluna, van den 3den, dat de verkenning den 1sten dezer op de linie van Zubiri gemaakt, hem de onmogelijkheid heeft doen inzien, om dezelve gedurende het wintersaizoen te herstellen. De gemeenschap met Pampeluna zal onderhouden worden door de afdeeling van *Villiarri* en door de posten in de valeijen van Alsasua en Zalazar."

— Blijkens de jongste berigten uit Madrid tot den 30sten zijn de laatste cortes zittingen zeer onstuimig geweest, en beginnen de partijen zich reeds te toonen nog vóór de discussie van het adres ten einde geloopen is. De generaal *San Miguel* had zich, zonder dat daartoe directe aanleiding bestond, tot den openlijken verdediger der gebeurtenissen van la Granja verklaard, hetgeen eenig rumoer in de kamer verwekte. Een ander nog heviger lid, *Sancho* geheeten, heeft in de zitting van den 2den den heer *Martinez de la Rosa* grovelijk beleedigd en werd er slechts door tusschenkomst van de leden een einde aan den twist gemaakt.

De 3de zinsnede van het adres van antwoord, de mogendheden van het viervoudig verbond betreffende, is na eene levendige discussie aangenomen. Het slot daarvan luidt als volgt: » Uit dien hoofde hopen de cortes, dat het gouvernement Hr. M. niet verzuimen zal al de in deszelfs vermogen zijnde middelen aan te wenden om de bepalingen van dit plegtig traktaat hare volledige ten uitvoer legging te doen verwerven, en zulks om een einde te stellen aan den burgeroorlog die Spanje bederft en terzelfder tijd de belangen der naburige volken kwetst, door misschien de vrede en rust van Europa voor de toekomst in gevaar te brengen."

— De courant van Madrid behelst een rapport van den generaal *Oraa*, uit zijn hoofdkwartier Cherte van den 16den, dat de karlisten den 14den een aanval op Castellon de la Plana beproefd hadden, maar afgeslagen zijn geworden.

— Heden uithoofde van den zondag geene fondsnotering.

Duitschland.

FRANKFORT den 8sten December.

De staatsraad *Kopp von Munster* te Luzern is tot voorzitter van den Zwitserschen Landdag voor den volgende jaar benoemd.

— In berigten uit Odessa tot den 17den november wordt gemeld, dat de pest aldaar niet zulke verwoesting aanrigtte als men aanvankelijk gevreesd had. Er waren toen nog niet meer dan 25 personen daaraan overleden.

— Uit Konstantinopel schrijft men dat *Reschid*-pacha, laatstelijk gezant te Londen, aldaar aangekomen was; men twijfelde echter of hij den hem aangeboden post van minister van buitenlandsche zaken wel zou aannemen. — De voormalige turksche minister van binnenlandsche zaken *Perteff*-pacha, is den 7den november, te Adrianopel, werwaarts hij gebannen was, plotselijk overleden.

— Brieven uit Alexandrie van 29 october, spreken van eene groote schaarschheid en duurte van levensmiddelen, die thans in Egypte heerscht.

De overblijfselen van het in Arabie verslagen leger des onderkonings kwamen allengs in een beklagenswaardigen toestand in Egypte terug. Ook van de grenzen van Abyssinie waren ongunstige berigten ontvangen. Verscheiden honderd man Egyptische troepen waren door de Abyssiniers vermoord geworden en *Mehemed* had versterking derwaarts moeten zenden. In Syrie heerschte voortdurend onder de troepen eene bedenkelijke gisting, en zij liepen bij geheele benden naar de Turken over. *Ibrahim*-pacha had wel terstond na zijne terugkomst in dat gewest de achterstallige soldij uitbetaald, doch de ontevredenheid was daardoor niet weggenomen.

Engeland.

LONDEN den 9den December

Den 6den en 7den dezer is in het lagerhuis over de inschrijving gehandeld, die in Engeland bij de behoudende partij geopend is, om de kosten der regtspleging tegen de verkiezing van sommige Iersche parlementsleden van *O'Connel*'s partij te dekken. Sir *Francis Burdett* heeft zich op eene zeer openlijke wijze onder de voorstanders van het bijeenbrengen van dit fonds geschaard. De ministers en hunne vrienden hebben de onwettigheid daarvan trachten te beweren; doch men heeft hen ook nu wederte gemoet gevoerd, dat *O'Connel* onderscheidene inschrijvingen van volkomen gelijken aard, maar tegen de behoudende en protestantsche partij gerigt, tot stand had gebragt. Bij gelegenheid van den vermoeijenden woordenstrijd over dit onderwerp, waarbij men elkander onderling de gewone verwijten over de onderdrukking der Ieren aan den eenen, en over de ondermijning der protestantsche kerk aan den anderen kant toewierp, is het gezag des voorzitters ook door *O'Connell* zoo zeer miskend, dat hij gedreigd heeft van zijn

onbillijk te zullen nemen, indien men niet beter naar hem luisterde. De beraadslaging heeft overigens tot niets bepaalds geleid. Met eene meerderheid van 234 tegen 203 stemmen is beslist, dat een tegen het bedoelde fonds gerigt verzoekschrift gedrukt en dus in aanmerking genomen zou werden, maar vermits de ministers er voor uit kwamen, dat zij het ongeraden oordeelden, om de zaak tot eene vervolging der deelgenooten aan de inschrijving te drijven, is met eene groote meerderheid beslist, dat men daarover niet verder zou beraadslagen.

Bij gelegenheid van de beraadslagingen over de civiele lijst heeft de kanselier van den exchequer het voorstel gedaan, dat de aanspraak op pensioenen onder de vorige regering toegestaan, aan het onderzoek eener commissie zou onderworpen werden. Sir *R. Peel*, lord *Stanley* en andere leden hebben de onregtvaardigheid van dezen maatregel en den hoon daardoor aan de nagedachtenis des vorigen Konings gedaan, betoogd, doch het voorstel is niettemin met eene meerderheid van 62 stemmen doorgegaan.

In het hoogerhuis heeft de heer *Hume* den 5den zich beklaagd over de willekeurige handelwijze van den gouverneur van Diemensland, kolonel *Arthur*. Uit de discussie daarover gerezen is gebleken, dat deze kolonel als luitenant gouverneur naar Opper-Kanada wordt gezonden, ter vervanging van sir *F. Head*, die zich daar op eene met de belangen van Engeland strijdige wijs moet gedragen hebben.

— Brieven uit Montreal, tot den 14den laatstleden, maken gewag van oproerige bewegingen welke in onderscheidene streken van Neder-Canada hadden plaats gehad, doch op het aanrukken van een honderdtal gewapende manschappen gestild waren. Eene proclamatie, door den magistraat van Montreal, tegen alle zamenrottingen uitgevaardigd, was van gewenschte uitwerking geweest. *Papineau* en zijne vrienden hielden geene openbare zamenkomsten meer, maar kwamen, in gering getal, aan hunne huizen bijeen.

Volgens sommigen is de tegenwoordige gouverneur van Canada, lord *Gosford*, naar Engeland terug ontboden, en zou hij door eenen bevelhebber, die geheel krijgsman is, vervangen worden.

— De Lissabonsche brieven, tot den 29sten laatstleden, behelzen niets anders van belang, dat dat de finantieminister *de Oliveira* alle vrees voor een nationaal bankroet als ongegrond verklaard en beloofd had eerlang maatregelen aan de cortes te zullen voorleggen, die hem in staat zouden stellen alle door de regering aangegane verbindtenissen stiptelijk te voldoen.

— Ter beurze van heden (9 Nov.) waren genoteerd: 3 pCt. gec. 93¾; Ned. 2½ pCt. 51¼; Spanje 19⅞; Portugal 20⅝; Braz. 78⅝.

Nederlanden.

Breda den 13den December.

Bij besluit van 11 December 1837 heeft Zijne Majesteit de onderstaande benoemingen gedaan, als:

bij het korps ingenieurs, mineurs en sappeurs:

tot kolonel en directeur der fortificatien, den luitenant-kolonel ingenieur P. J. Ackermans, met bepaling dat die benoeming gerekend zal worden geschied te zijn op den 7den dezer, en dat voornoemde kolonel voorloopig in zijne tegenwoordige betrekking bij de algemeene directie der genie zal verblijven.

tot luitenant-kolonel en kommendant van het korps mineurs en sappeurs, den major-ingenieur M. Witsenborg;

tot eerste kapiteins-ingenieur, de tweede kapiteins-ingenieur P. Noot, J. Carsten, J. M. Brocx en G. A. van Kerkwijk;

tot tweede kapiteins-ingenieur, de eerste luitenants-ingenieur R. K. Appelius, J. O. L. van Iogen en W. F. Camp;

tot tweeden kapitein bij het korps mineurs en sappeurs, den eersten luitenant A. C. Camerlingh, van het korps;

tot eerste luitenants-ingenieur de tweede luitenants-ingenieur S. H. Mossel, W. F. K. George, H. Welsink en L. J. Nilant Bannier.

— Gisteren morgen zijn de afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal vergaderd geweest, om het ontwerp van wet, tot daarstelling van eenige wijzigingen in het tarief der regten op den in-, uit- en doorvoer, te onderzoeken. Vervolgens heeft de centrale afdeeling eene conferentie met Z. Exc. den minister van finantien, over de ontwerpen der begrootings-wetten, gehouden. Naar men verzekert zullen deze ontwerpen, zonder eenige verandering, in beraadslaging komen. Daarna heeft de kamer eene zitting met gesloten deuren gehouden, waarin Z. Exc. de minister van buitenlandsche zaken, aan dezelve eene mededeeling heeft gedaan, welke reeds in de Eerste Kamer had plaats gehad.

Naar men verneemt heeft de voorzitter der Tweede Kamer de leden derzelve het geheim opgelegd.

— Heden zal de Tweede Kamer eene zitting houden, waarin waarschijnlijk de centrale afdeeling haar verslag over de begrootings-wetten zal uitbrengen en de beraadslagingen dienaangaande op het einde dezer week zullen bepaald worden.

— Dezer dagen is te 's Hage verkocht de van ouds vermaarde hofstede *Zorgvliet*, gelegen in het duin bezijden den scheveningschen straatweg, even buiten deze hofstad, en bekend als tot buitenverblijf gestrekt te hebben voor de raadpensionaris ridder *Jacob Cats*, die aldaar vele zijner gedichten, in afgetrokkene stilte, heeft vervaardigd, en op welke plaats men nog den eigen stoel en andere voorwerpen vindt, in gebruik geweest zijnde van dien vermaarden staatsman en dichter. Nog naauwelijks was deze koop geschied, en eer nog de overdragt plaats had, of Z. K. H. de Prins van Oranje heeft, naar men verneemt de gemelde hofstede van den kooper overgenomen. Volgens sommigen, zal *Zorgvliet* tot een zomerverblijf voor het gezin van Z. K. H. den Kroonprins, worden ingerigt.

— Gisteren is te 's Hage het stoffelijk overschot van den heer *Lachleitner*, concertmeester der koninklijke hofkapel, onderwijzer der koninklijke muzijkschool, enz., plegtig op het R. Kath. kerkhof aldaar, ter aarde besteld. Behalve de betrekkingen en vrienden des overledenen, hebben ook onderscheidene kunstschilders, tooneelspelers, zijne mede-onderwijzers op de muzijkschool, zijne kweekelingen, en leden van de maatschappij tot bevordering der toonkunst, waarvan hij honorair lid was, de laatste eere aan den overledene bewezen. Op de begraafplaats hebben de leden van de Maatschappij van toonkunst, toepasselijke treur-muzijk aangeheven.

— Heden heerst er eene buitengewone drukte in deze stad ter oorzaak van de plegtige inwijding der nieuw gebouwde St. Antoniuskerk, tot bijwoning waarvan een groot getal belangstellenden naar onze stad zijn opgekomen. De plegtigheid is in den vroegen morgen begonnen en ten half twee ure geëindigd geweest. Wij hopen in staat te worden gesteld morgen een naauwkeurig verslag van de inwijding te geven.

— Op Woensdag den 28sten dezer zal, van wege het departement van oorlog, te dezer stede worden aanbesteed het op prijstarief uitbreken en herstellen der gebreken aan de bekleedingsmuren van de bastions *'s Bosch* en *Mansfeld* dezer vesting.

Van wege hetzelfde departement zal voorts op den 23sten dezer te Delft de aanbesteding geschieden van 20,000 grintsteen, à 20 duim.

— Uit Amsterdam meldt men, dat in de gemeente Nieuwer-Amstel, in den morgen van den 10den dezer, de vrouw van zekeren *Grijfioen*, door een tot dusver onbekend persoon, gewelddadig aangevallen en met een mes zoodanig aan den hals is verwond geworden, dat zij spoedig daarna is overleden. De nedergeslagene schijnt zich, terwijl haar man naar de kerk was gegaan, op gemeld tijdstip geheel alleen in de eenigzins afgelegene woning te hebben bevonden. Roofzucht schijnt de reden van dezen moord te zijn geweest, schoon er, waarschijnlijk omdat de daders gestoord zullen zijn geworden, niets ontvreemd is bevonden.

In de belgische kamer van vertegenwoordigers van den 9den dezer is de hooge prijs der steenkolen op nieuw ter spraak gekomen en heeft tot eene hevige woordenwisseling aanleiding gegeven. De heer *Zoude*, rapporteur der commissie omtrent de petitien ter zake van de steenkolen ingekomen, betoogde, dat de toenemende aanmatigingen der mijnwerkers, die het werk lieten steken, zoodra dit hun goeddacht en dubbeld loon vorderden wanneer zij tot zekere diepte moesten graven, de oorzaak van het kwaad was. De opvermeide spreker, *Dumortier*, vroeg den minister van binnenlandsche zaken af, welke maatregelen hij genomen had, indien door de duurte der steenkolen er eens een volksoploop ontstond; de ontevredenheid der vergadering werd daardoor opgewekt. Aan het slot ontstond er een personele twist tusschen de heeren *Gendebien* en *Dumortier*.

— Ter Antwerpsche beurs van gisteren (11 December) waren genoteerd: Belg. 101⅝; O. Metall. 105; Sp. Ardoin 19⅞ 20; Nap. 5 91¾; Bank Tav. 40; Sicil. 90½; Rom. L. 101¼; Certif. te Antw. 98¾; Braz. 79. — Wisselk. op Amst. ½ pCt. pr. pap; op Rott. ⅜ pCt. pr. kont.

Ter Amsterdamsche beurs van gisteren (11 *December*) waren genoteerd: Ned. Werk. Sch. 2½ pCt. 53⅜; Id. 5 pCt. 101½, ¾, ⅝; Kansbill. 21 1/16; Amort. Syndik. 4½ pCt. 93¾; Handelmaats. 172¾, ½; O.-Indie 5 pCt. 100 1/16, ⅛; Rott. Spoorw. 118½; Ardoins 85 à 19 15/16; Metall. 100⅝; Columb. 17⅞; Braz. 78¾.

VERKOOPING VAN

VASTE GOEDEREN.

Mr. J. F. G. J. DE ROY, Notaris, residerende te Breda, zal, op Donderdag den 14. dezer, ten huize van de Wed. BEEKMANS, in *de Zwaan*, Haag ...,de navolgende

VASTE GOEDEREN:

Eerste Koop. Eene HUIZINGE en ERVE, genaamd *de Persiaan*, staande en gelegen te Breda, op de zuidzijde van de Boschstraat, aan de oostzijde van de oude Gasthuiseinde Brug, tegen over de Brouwerij *De drie Hoefijzers*, belend oost en noord de Straat, zuid den Heer VAN SON, en west de Oude Vest; gekwoteerd wijk A, n°. 567, bij het kadaster der Stad Breda bekend, sectie B, n°. 480.

Tweede Koop. Eene HUIZINGE en ERVE, genaamd *de Kuiverendans*, thans *de Kroon*, staande en gelegen te Breda, op de westzijde van de Molenstraat, belend, oost de Straat, zuid DE KORTE, noord den Heer VAN DEN ENDEN; gekwoteerd wijk A, n°. 335, bij het kadaster der Stad Breda bekend sectie B, n°. 820.

Derde Koop. Twee HUISJES en ERVEN, staande en gelegen te Breda, op de noordzijde van de Boschstraat, op de westzijde van den Gang naast den Huize *Rapenburg*, belend, zuid en west E. VAN RIEL, oost de Gang, en noord den Heer VAN MIERLO; gekwoteerd wijk D, n°s. 259 en 260, bij het Kadaster der Stad Breda bekend, sectie B, n°s. 210 en 211.

Vierde Koop. Eene HUIZINGE en ERVE, staande en gelegen op de noordzijde van de Boschstraat voornoemd, op de westzijde van den Gang naast den Huize *Rapenburg*, belend zuid, west en noord E. VAN RIEL, en oost de Gang; gekwoteerd wijk D, n°. 256, bij het kadaster der Stad Breda bekend, sectie B, n°. 206.

Zegt het Voort.

Te Breda, bij BROESE en COMP. Boekdrukkers en Boekverkoopers.